

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 21 oktober 1939 kl. 11.30 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 av vissa anslagsmedel.

(1:a avd.)

1:o) **Försvarsstaben: Vissa byggnads- och materielkostnader för försvarsstabens radioanstalt.** I proposition nr 19 har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 15 september 1939, föreslagit riksdagen (punkt 1) att till Försvarsstaben: Vissa byggnads- och materielkostnader för försvarsstabens radioanstalt å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 135,000 kronor.

Ifrågavarande anslag skulle anvisas för uppförande av vissa byggnader och anskaffning av radiomateriel m. m. för försvarsstabens radioanstalt, som är avsedd att nyorganiseras successivt med början under budgetåret 1940/41.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Vissa byggnads- och materielkostnader för försvarsstabens radioanstalt å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 135,000 kronor.*

2:o) **Förstärkning av anslaget till frivilliga skytteväsendets befrämjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Förstärkning av anslaget till frivilliga skytteväsendets befrämjande å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 75,000 kronor.

I skrivelse den 13 september 1939 har skytteförbundens överstyrelse hemställt, att utöver det av innevarande års riksdag beviljade anslaget av 470,000 kronor till frivilliga skytteväsendets befrämjande ett ytterligare belopp av 75,000 kronor måtte anvisas för ändamålet. Sistnämnda belopp har beräknats med utgångspunkt från en tilldelning av 50 skott till 15,000 nya skyttar. Departementschefen har tillstyrkt förslaget.

Utskottet.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förstärkning av anslaget till frivilliga skytteväsendets befrämjande* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett anslag av 75,000 kronor.

3:o) **Vissa fortifikatoriska anordningar m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till Vissa fortifikatoriska anordningar m. m. å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 234, till årets lagtima riksdag angående extra materielanskaffning m. m. för försvarsväsendet, vilken proposition av riksdagen bifölls, upptogs, bland annat, under lantförsvaret en anslagspost om 8,310,000 kronor till vissa fortifikatoriska anordningar å olika platser i landet i syfte att underlätta arméns försvar av rikets kuster.

Departementschefen föreslår nu en ytterligare utbyggnad av de fortifikatoriska anordningarna och beräknar härför ett belopp av 3,750,000 kronor. För den nyanskaffning av vapen och ammunition för dessa anläggningar, vilken erfordras för anläggningarnas effektiva utnyttjande, beräknas vidare 250,000 kronor. För de ifrågavarande anläggningarnas färdigställande skulle kostnaderna alltså uppgå till sammanlagt 4,000,000 kronor, vilket belopp nu äskats.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag om anvisande av ett anslag å 4,000,000 kronor, vilken summa må fördelas av Kungl. Maj:t på sätt med hänsyn till föreliggande omständigheter är mest ändamålsenligt. Utskottet för hemställa,

att riksdagen må till *Vissa fortifikatoriska anordningar m. m.* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

4:o) **Utbyggnad av flottans skifferoljeverk å Kinnekulle.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att till Utbyggnad av flottans skifferoljeverk å Kinnekulle å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 5,500,000 kronor.

Departementschefen har — med erinran att flottans skifferoljeverk på Kinnekulle är en med tanke på försvarsberedskapen tillkommen anläggning, avsedd att i fredstid drivas i liten skala men kunna i en avspärningssituation snabbt utbyggas till en avsevärd kapacitet — meddelat, att av marinförvaltningen nu framlagts förslag om anläggningens utbyggande i två etapper. Arbetena i den första etappen hava av marinförvaltningen beräknats draga en kostnad av 5,500,000 kronor och i den andra etappen av omkring 7,000,000 kronor. Då man måste räkna med uppkommande betydande svårigheter att införa brännolja i landet, har det därför synts departementschefen ändamåls-

enligt att i nuvarande situation söka utnyttja den möjlighet för oljeförsörjning, som inom landet står till buds, även om det måste te sig ovisst, hurvida den för ändamålet erforderliga kapitalinvesteringen ur uteslutande ekonomisk synpunkt kan vara berättigad. I likhet med marinförvaltningen har departementschefen emellertid ansett, att oljeverkets utbyggnad för närvarande bör begränsas till den föreslagna första etappen. Kostnaderna härför hava som nämnts beräknats till 5,500,000 kronor, mot vilken beräkning departementschefen icke funnit anledning till erinran.

Mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Utbyggnad av flottans skifferoljeverk å Kinnekulle* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 5,500,000 kronor.

5:o) **Anordnande av en reservkraftstation i Färösund. Iordningställande av luftskyddsrum för sjökarteverket.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 5 och 6) hemställer utskottet,

att riksdagen må å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fjärde huvudtiteln anvisa

a) till *Anordnande av en reservkraftstation i Färösund* ett reservationsanslag av 125,000 kronor;

b) till *Iordningställande av luftskyddsrum för sjökarteverket* ett reservationsanslag av 11,400 kronor.

6:o) **Uppförande av manskapsbaracker å Järnafältet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till Uppförande av manskapsbaracker å Järnafältet å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 1,300,000 kronor.

Departementschefen har erinrat därom, att frågan om ordnandet av förbättrade förlägningsförhållanden å Järnafältet varit föremål för statsmakternas prövning senast år 1938. Därvid befunnos åtgärder för uppförande av nya baracker å Järnafältet för förläggning av manskap icke erforderliga, bland annat, med hänsyn till den förestående utflyttningen av flertalet av de till Stockholm nu förlagda truppförbanden. Förhållandena hava emellertid numera utvecklats därefter, att en förnyad prövning av frågan om omfattningen av de å Järnafältet erforderliga förlägningsutrymmena synes befogad. Vad som närmast aktualiserat frågan är, framhåller departementschefen, den ökade tjänstgöringsskyldighet i beredskapssyfte, som efter den under innevarande år genomförda ändringen av värnpliktslagen jämlikt § 27 mom. 2 a kan åläggas vissa värnpliktiga. Av i ärendet verkställd utredning framgår, att

Utskottet.

nöjaktig förläggning inomhus icke kan för närvarande beredas dem, som in-kallas till dylik beredskapstjänstgöring till i Stockholm förlagda truppförband.

Departementschefen har funnit sig böra lämna sin anslutning till ett av arméförvaltningens fortifikationsstyrelse framlagt förslag, enligt vilket för de angivna bristernas snara avhjälpande skulle uppföras vissa byggnader, vilka avses att ingå i den för Svea livgardes kasernetablissemang planlagda, till trakten av Sörentorp å Järvafältets sydostliga del förlagda bebyggelsen. Dessa byggnader utgöras av tre baracker, vilka under alla förhållanden framdeles skulle komma till uppförande. Mot av fortifikationsstyrelsen verkställd beräkning av kostnaderna för färdigställande snarast möjligt av dessa baracker, 1,300,000 kronor, har departementschefen intet haft att erinra.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt, hemställer,

att riksdagen må till *Uppförande av manskapsbaracker å Järvafältet å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under fonden för förlag till statsverket anvisa ett reservationsanslag av 1,300,000 kronor.*

Stockholm den 21 oktober 1939.

På första särskilda utskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Domö, Bürg* i Katrineholm, *Nilsson* i Malmö, *Velander, Eriksson* i Ljusdal, *Friggeråker, Sköldén, Mannerskantz, Andersson* i Rixö och *Svedberg*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock, Bagge, Björklund, Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Falkenberg, *Gustafson* i Vimmerby, *Andersson* i Löbbo, *Lövgren, Carlström* i Södergården, *Andersson* i Tungelsta, *Bergström* i Hälsingborg och *Staväng*.

Reservation

vid *punkt 2:o* (förstärkning av anslaget till frivilliga skytteväsendets befrämjande) av herr *Andersson* i Rixö.
